

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA - RAČA

**Materiál na rokovanie Miestneho zastupiteľstva MČ Bratislava-Rača
dňa 17.09.2019**

Správa o výsledku kontroly zmlúv o poskytovaní sociálnej služby – opatrovateľská služba.

Predkladateľ :

JUDr. Jana Bezáková
miestna kontrolórka

Materiál obsahuje :

1. Návrh uznesenia MZ MČ Bratislava-Rača
2. Dôvodová správa
3. Materiál

Zodpovedný :

JUDr. Jana Bezáková
miestna kontrolórka

Spracovateľ :

JUDr. Jana Bezáková
miestna kontrolórka

september 2019

1.

Návrh uznesenia

Miestne zastupiteľstvo MČ Bratislava-Rača

berie na vedomie

Správu o výsledku kontroly zmlúv o poskytovaní sociálnej služby – opatrovateľská služba.

2. Dôvodová správa

Predkladám správu o výsledku kontroly zmlúv o poskytovaní sociálnej služby – opatrovateľská služba v súlade s bodom III. C ods. 2 plánov kontrolnej činnosti miestnej kontrolórky mestskej časti Bratislava-Rača, t.j. kontrol vykonaných z vlastného podnetu, uváženia a poznatkov, o ktorých sa miestna kontrolórka dozvedela pri výkone svojej činnosti s poukazom na ustanovenie §18d ods.1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení a v súlade so zákonom č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

3. Materiál

SPRÁVA O VÝSLEDKU KONTROLY

Oprávnená osoba: miestna kontrolórka mestskej časti Bratislava-Rača (ďalej aj ako „MK“)

Povinná osoba: mestská časť Bratislava-Rača, t.j. Miestny úrad mestskej časti Bratislava–Rača, Kubačova 21, 831 06 Bratislava, IČO: 00304557 (ďalej aj ako „MÚ“ alebo „povinná osoba“)

Predmet kontroly: kontrola dodržiavania právnych predpisov v oblasti uzatvárania zmlúv o poskytovaní sociálnej služby – opatrovateľská služba (ďalej aj ako „Zmluva“) a overenie zákonnosti a správnosti spôsobu ich uzatvárania ako aj spôsob evidencie a vedenie spisovej zložky.

Cieľ kontroly: dodržiavanie hospodárnosti a efektívnosti vynakladania verejných finančných prostriedkov pri uzatváraní zmlúv o poskytovaní sociálnej služby.

Kontrolované obdobie: roky 2017, 2019..

Miesto a čas vykonania kontroly: Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Rača od 13.08.2019 do 22.08.2019.

Kontrola bola vykonaná v súlade s bodom III. C ods. 2 plánov kontrolnej činnosti miestnej kontrolórky mestskej časti Bratislava-Rača, t.j. kontrol vykonaných z vlastného podnetu, uváženia a poznatkov, o ktorých sa miestna kontrolórka dozvedela pri výkone svojej činnosti s poukazom na ustanovenie §18d ods.1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení a v súlade so zákonom č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Kontrola bola zameraná na kontrolu dodržiavania a uplatňovania všeobecne záväzných právnych predpisov a interných noriem mestskej časti Bratislava-Rača v oblasti uzatvárania zmlúv o poskytovaní sociálnej služby – opatrovateľská služba s poukazom na zákonnosť a správnosť spôsobu uzatvárania Zmlúv a následného overenia vedenia spisovej dokumentácie jednotlivých klientov – poberateľov sociálnej služby.

Použitá legislatíva ku kontrole:

všeobecne záväzné právne predpisy

1. zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov,
2. všeobecne záväzné nariadenie č. 3/2017 o spôsobe určenia a sume úhrad a spôsobe platenia úhrad za sociálne služby poskytované mestskou časťou Bratislava-Rača.

Dátum doručenia Návrhu správy z vykonanej kontroly (ďalej aj ako „Návrh správy“) na oboznámenie povinnej osobe:

Kontrolou boli zistené nedostatky, preto bol z vykonanej kontroly vypracovaný Návrh správy, ktorý bol doručený povinnej osobe dňa 22.08.2019, a tým bola kontrola skončená.

Informácia o tom, či povinná osoba podala námietky:

- k zisteným nedostatkom
- navrhnutému odporučeniu
- k lehote na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení a k lehote na splnenie prijatých opatrení.

Povinná osoba v lehote určenej oprávnenou osobou do 28.08.2019 nepodala námietky k zisteným nedostatkom uvedeným v Návrhu správy, a teda má sa za to, že predmetné vytknutia nedostatkov týmto akceptuje. K navrhnutému odporučeniu a k lehote na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení a k lehote na splnenie prijatých opatrení povinná osoba námietky nepodala.

K predmetnej kontrole boli oprávnenej osobe ku kontrole predložené spisové zložky klientov – poberateľov sociálnej služby za obdobie rokov 2017 v počte 46 ks, 1ks za rok 2018, 29 ks za rok 2019.

Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „Zákon“) v § 74 upravuje inštitút Zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, kde v ods. 3 je uvedený taxatívny výpočet údajov, potvrdení a dokladov, ktoré je fyzická osoba povinná poskytovateľovi sociálnej služby uviesť a predložiť.

Ide o nasledovné:

- a) meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorej sa má poskytovať sociálna služba, dátum narodenia a adresa jej pobytu,
- b) miesto poskytovania sociálnej služby,
- c) druh sociálnej služby a forma sociálnej služby,
- d) deň začatia poskytovania sociálnej služby a čas poskytovania sociálnej služby a
- e) potvrdenie o príjme a doklady o majetkových pomeroch fyzickej osoby, ktorej sa má poskytovať sociálna služba, a osôb, ktorých príjmy sa s ňou spoločne posudzujú a spoločne započítavajú.

V ods. 7 písm. a) až l) § 74 Zákona sú uvedené povinné náležitosti, ktoré musí obsahovať Zmluva o poskytovaní sociálnej služby.

Všeobecne záväzné nariadenie č. 3/2017 o spôsobe určenia a sume úhrad a spôsobe platenia úhrad za sociálne služby poskytované mestskou časťou Bratislava-Rača vymedzuje v §§ 5 až 7 opatrovateľskú službu (ďalej aj ako „VZN č. 3/2017“).

Z predložených spisových zložiek jednotlivých klientov – poberateľov sociálnej služby boli zistené viaceré nedostatky.

Zistené skutočnosti/kontrolné zistenia:

I. Porušenie § 74 ods. 1, ods. 11 a ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov.

Uvedené nedostatky sa týkali:

- v ods. 1 je stanovená povinnosť „poskytovateľa sociálnej služby poskytovať sociálnu službu na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby“. Za kontrolované obdobie, resp. z predložených spisových zložiek klientov bolo 30 zmlúv o poskytovaní sociálnej služby s absentujúcim podpisom a/alebo absentujúcimi podpismi oboch zmluvných strán, čím nedošlo k platnosti právneho úkonu. /Z toho v roku 2017 – 9ks, rok 2018 – 1 ks, rok 2019 – 20ks/. V 4 prípadoch úplne absentovala Zmluva v spisovej zložke klienta – poberateľa sociálnej služby. /Z toho v roku 2017- 1ks, rok 2019- 3ks/. Napriek absencii podstatnej náležitosti právneho úkonu sa však konkludentne plnilo, tzn. poskytoval sa dohodnutý rozsah sociálnej služby a následne došlo k plneniu úhrady zo strany klienta – poberateľa sociálnej služby. Tu však upozorňujem na skutočnosť, že ak by došlo k porušeniu iných ustanovení zmluvy, nastala by dôkazná núdza, nakoľko zmluva nie je platná pre absentujúcu skutočnosť podpisu.
- v ods. 11 a ods. 12 je určené, že „ak sa zmenia skutočnosti, ktoré sú predmetom zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, možno tieto skutočnosti zmeniť dodatkom k zmluve

o poskytovaní sociálnej služby, ak si to účastníci v tejto zmluve dohodli.“ a tiež „ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na určenie sumy úhrad a platenie úhrady za sociálnu službu, poskytovateľ sociálnej služby a prijímateľ sociálnej služby sú povinní uzatvoriť dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby.“ V spisových zložkách jednotlivých klientov v mnohých prípadoch absentuje uzavretie predmetných Dodatkov napriek zmeneným skutočnostiam, ktorými sú vo väčšine prípadov žiadosti klientov o rozšírenie vecného rozsahu poskytovanej služby/služieb. Napriek týmto skutočnostiam sa im tieto služby poskytujú a poskytovateľ sociálnej služby prijíma takto upravené/zvýšené úhrady za poskytované úkony sociálnej služby, čím dochádza k nesplneniu povinností a tým k porušeniu vyššie uvedeného ustanovenia Zákona.

II. Porušenie § 5 VZN č. 3/2017

Uvedený nedostatok sa týkal:

- v zmysle § 5 ods. 1 VZN č. 3/2017 „fyzická osoba, ktorá má záujem o poskytovanie sociálnej služby prostredníctvom opatrovateľskej služby si podá na Miestny úrad mestskej časti písomnú žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby spolu s prílohami, ktoré preukazujú skutočnosti uvedené v žiadosti.“ V kontrolovaných spisových zložkách klientov – poberateľov sociálnej služby absentovalo doloženie samotnej žiadosti a tiež povinných príloh, ktoré v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia VZN č. 3/2017 mali preukazovať skutočnosti oprávňujúce klienta/žiadateľa na poskytnutie opatrovateľskej služby a uzatvorenie Zmluvy o poskytovaní sociálnej služby.

Ide o nasledovné absentujúce prílohy:

- Rozhodnutie sociálnej poisťovne preukazujúce aktuálnu výšku starobného a v niektorých prípadoch aj vdovského dôchodku (10x),
- Vyhlásenie o majetku fyzickej osoby na účely platenia úhrady za sociálnu službu (33x),
- Ekonomické prepočty opatrovateľskej služby.

III. Porušenie § 6 ods. 1 VZN č. 3/2017

Uvedený nedostatok sa týkal:

- v zmysle § 6 ods. 1 VZN č. 3/2017 „Mestská časť poskytuje opatrovateľskú službu na základe zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby podľa osobitného predpisu.“ Ako bolo spomenuté vyššie, viaceré zložky klientov neobsahovali predmetnú Zmluvu vôbec alebo bola uvedená Zmluva založená s absentujúcim podpisom, či už zo strany klienta a/alebo poskytovateľa služby.

IV. Porušenie § 6 ods. 2 VZN č. 3/2017

Uvedený nedostatok sa týkal:

- V zmysle § 6 ods. 2 VZN č. 3/2017 je „podmienkou poskytovania opatrovateľskej služby právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na poskytovanie opatrovateľskej služby.“ Predmetné rozhodnutie absentovalo v 15 prípadoch z kontrolovaných spisových zložiek klientov. /Z toho v roku 2017 – 8ks, rok 2019 – 7ks/. Na Zmluve o poskytovaní sociálnej služby – opatrovateľská služba sa v čl. I uvádza skutočnosť a tiež sa odkazuje na konkrétne číslo Rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu s príslušným stupňom odkázanosti, avšak bez fyzického založenia predmetného rozhodnutia ako povinnej prílohy v zmysle VZN č. 3/2017 a vo vedení kompletnej spisovej zložky jednotlivého klienta – poberateľa sociálnej služby.

Mestská časť Bratislava-Rača je zapojená od 04.03.2019 do projektu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. Názov projektu je „Posilnenie komunitnej starostlivosti prostredníctvom podpory opatrovateľskej služby v MČ Bratislava-Rača“.

Poskytovateľom príspevku je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v zastúpení Implementačnej agentúry Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len IA MPSVaR SR). Prijímateľom príspevku je MČ Bratislava-Rača.

Začiatok realizácie hlavných aktivít projektu: 3/2019
Ukončenie realizácie hlavných aktivít projektu: 4/2021
Celková dĺžka realizácie hlavných aktivít projektu: 26 mesiacov
Počet opatrovateliek zapojených do projektu: 20
Mzdové výdavky: 290.700 €

Vyúčtovanie mzdových výdavkov – miezd a odvodov sa uskutočňuje na základe refundácie kvartálne. V súčasnosti je do projektu zapojených 12 opatrovateliek. Do projektu môžu byť zapojené len opatrovatelky, ktoré pracujú na plný úväzok t.j. 7,5 hod. denne alebo na polovičný úväzok. Opatrovateľky, ktoré pracujú na 6 hod. denný úväzok nemôžu byť do projektu zapojené a ani opatrovatelka, ktorá má rozvoz stravy. Aktuálne je stav refundácie mzdových výdavkov v omeškaní, nakoľko pracovníčka zodpovedná za prípravu a odoslanie vyúčtovania, tak neurobila v lehotách na to určených. V súčasnosti však oddelenie pre sociálne veci kontroluje, pripravuje a postupne odosiela kompletne materiály potrebné k vyúčtovaniu mzdových výdavkov prostredníctvom IA MPSVaR SR.

Fyzický stav opatrovateliek k 21.08.2019 je 15 opatrovateliek.

Povinná osoba bude žiadať IAMPSVaR SR o zníženie počtu opatrovateliek zapojených do projektu, nakoľko počet 20 opatrovateliek nemá možnosť dosiahnuť.

Odporúčania:

- personálne vyvodenie zodpovednosti pre neplnenie pracovných úloh, zanedbávanie pracovných povinností a náplne práce v zmysle pracovnej zmluvy pracovníka oddelenia pre sociálne veci,
- zabezpečiť dôslednosť v dodržiavaní platnej legislatívy vzťahujúcej sa k danej problematike oddelenia pre sociálne veci,
- zabezpečiť dôslednosť pri vytváraní a vedení spisovej zložky klienta – poberateľa sociálnej služby,
- dbať na precíznosť vo vedení, žiadaní, predkladaní a založení povinných príloh v spisovej zložke klientov – poberateľov sociálnej služby v zmysle platnej legislatívy,
- dbať na precíznosť a úplnosť vo výpočte sumy úhrady za poskytované služby v zmysle Zmluvy,
- zabezpečiť doplnenie chýbajúcich skutočností, náležitostí a príloh v spisových obaloch jednotlivých klientov,
- zabezpečiť doplnenie chýbajúcich Dodatkov ku Zmluvám tým klientom, u ktorých došlo k zmene skutočností, ktoré sú rozhodujúce a určujúce pre uzatvorenie predmetných Dodatkov,
- zabezpečiť kompletnú revíziu spisovej agendy zo strany oddelenia pre sociálne veci,
- zabezpečiť nápravu vo vybavovaní resp. v kontrolovanom období nevybavovaní došlej pošty v systéme DISS, kde sa nachádzajú nevybavené záznamy s lehotou omeškania viac ako 282 dní.

Záver:

Z výsledkov kontroly vyplynuli vyššie uvedené opakujúce sa nedostatky v kontrolovanom období.

Lehota na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení:

Miestna kontrolórka určila povinnej osobe lehotu na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení najneskôr **do 30.09.2019**, ktorá v čase podania tejto Správy MZ MČ Bratislava-Rača plynula.

Lehota na splnenie prijatých opatrení:

Miestna kontrolórka určila povinnej osobe v Správe z vykonanej kontroly lehotu na splnenie prijatých opatrení najneskôr **do 30.11.2019**, ktorá rovnako v čase podania tejto Správy MZ MČ Bratislava-Rača plynula.